

რუსეთის კოლონიალური პოლიტიკა
ამიერკავკასიაში მე-19 საუკუნეში

RUSSIAN COLONIAL POLICY IN THE CAUCASUS
DURING THE 19TH CENTURY

ანა მანაგაძე

Ana Managadze

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
Faculty of Humanities

საკვანო სიტყვები: რუსეთის იმპერია, საქართველო,
კოლონიალური პოლიტიკა

Keywords: Russian Empire, Georgia, Colonial Policy

XIX საუკუნის პირველ ნახევარში კავკასიელები რუსეთის იმპერიის წინააღმდეგ დამოუკიდებლობის შენარჩუნებისათვის იბრძოდნენ. ჩრდილოეთ კავკასიაში რუსეთის იმპერია ცეცხლითა და მახვილით ამყარებდა თავის ბატონობას, დამორჩილებულ ამიერკავკასიაში გადაწყვეტილ იქნა, გაეთარებინათ რიგი რეფორმები, რათა მომხდარიყო ამიერკავკასიის საბოლოო ინტეგრაცია იმპერიაში. უზენაესი ხელისუფლების მიზანი იყო ეს იმპერიის მეტროპოლია გადაექცია ისეთ მხარედ, რომელიც პოლიტიკურად სანდო იქნებოდა, ხოლო ეკონომიკურად – მაქსიმალურად მომგებიანი. ამ პროგრამის განხორციელებას ცარიზმი ცდილობდა სხვადასხვა გზით, რომელთა შორის, უმთავრესს ქვეყნის კოლონიზაცია და რუსიფიკაცია წარმოადგენდა. სამხედრო დასახლებები ძირითადად მთელ კავკასიაში რუსული კოლონიის განმტკიცების მიზნით იყო შექმნილი. საქართველოს სამხედრო გზის უზრუნველყოფის მიზნით მასზე სამხედრო მოსახლეობის დაბინავებას შეუდგნენ. დაბებიდან დროთა განმავლობაში მთელი სოფლები იქმნებოდა, რომლებსაც სინორს უწოდებდნენ, ასეთებია მანგლისი, Белый Ключ (თეთრი წყარო), Царские Колонии (დედოფლისწყარო), გომბორი, ლაგოდეხი და სხვ. ნაშრომში განხილულია და სამეცნიერო მიმოქცევაში შემოგვაქვს ქართული ისტორიოგრაფიისათვის უცნობი ავტორების ნაშრომები.

In the first half of the 19th century, Caucasians fought against the Russian Empire for keeping the independence. In the North Caucasus, the Russian Empire was consolidating its dominance with fire and sword, in the subjugated Transcaucasia it was decided to carry out a number of reforms in order to achieve the final integration of the Transcaucasia into the Empire. The goal of the supreme power was to turn this metropolis of the empire into a party that would be politically credible and economically as profitable as possible.

Implementation of this program, Tsarism attempted through the various ways, the most important of which were the colonization and Russification of the country. Military settlements were established mainly throughout the Caucasus to strengthen the Russian colony. In order to provide the Georgian military road, the military population was accommodated on it. During some period, from the small towns the whole villages were formed, which were called Sinor, such as Manglisi, Белый Ключ, (White Spring), Царские Колодцы (Dedoplistskaro), Gombori, Lagodekhi and etc. The present topic discusses and introduces works of authors unknown to Georgian historiography into the scientific movement.

